LJUBICA KONJEVIĆ

KAJKAVSKA LIRIKA

VLASTITA NAKLADA

Naslovnu stranu izradila:
ZVJEZDANA ŠKRLJAC

Tisak: „ŠTAMPARIJA" tiskara i knjigovežnica Krapina

LJUBICA KONJEVIĆ

ZAGORJE MOJE ZELENO

(Kajkavska lirika)

Zagreb, 1967

Ljubica Konjević, rođena je u Zagrebu krajem 1921. godine. Obitelj je bila naklonjena radničkom pokretu, proganjana, te je ostajala bez sredstava, pa joj nije mogla omogućiti željeno visoko školovanje.

Pisati stihove počinje još u osnovnoj školi, zrelije u srednjoj, a piše ih i danas.

Kao član SKOJ-a postaje ilegalac, te sudjeluje u NOB-i sve četiri godine zašto je odlikovana Ordenom zasluga za Narod.

Poslije oslobođenja uključuje se u obnovu domovine, uz to objavljuje stihove u više listova, te postaje član »Društva radnika pisaca u Zagrebu, koje joj izdaje prvu zbirku kajkavske lirike »Denes su puti veseli«. Mnoge pjesme, te zbirke komponirane su i izvađaju ih školski zborovi i radio-stanica. Jedna uglazbljena pjesma nagrađena je drugom nagradom radio-stanice u Zagrebu.

Piše i jednočinke za djecu, koje se izvađaju u školama a neke i na radio-stanici u Sarajevu i Zagrebu. Njezini stihovi komponirani su i uvršteni za izvođenje na I i II Festivalu kajkavske popevke »Krapina-66« i »Krapina-67«.

U pripremi ima još dvije zbirke, od kojih je jedna posvećena djeci.

ANTUN KOZINA

Svoje sam pesme
ja sigdi našla,
na cesti,
vu polju,
na ruže.
Od sikud one
name gledijuu,
kak deca
gda ruke mi pruže!

JESEN

Jesen je zlatnu
kiklu oblekla,
bremena
kak mlada sneha.
Z glaži zvoni,
i sakog gledi,
puna je
puna je greha...

LETO

Sunce je velki
čerleni kotač,
v očmi,
v obloki
se najde
i v saku hižu
vu saki kut
z rukami
svojimi zajde!

MESEC

Čez vrbinu perinu,
potergani mesec
z jenim okom
gledi,
i kak da vse zna
kaj dole se dela
se rezignirano
smeji!

I VSI SU DIŠALI...

Joha, jasika,
klinčec, fijolica,
lepa kata
i radič,
spustili su cvet,
beli, čerleni,
žuti.
Puni su ih vrti,
puti.
I vsi su dišali,
se nisu
grizli,
ni klali

VETER

Za veter od navek znam,
da sikam zavlačit se hoče,
po letu v listje,
po zimi
vu mlinu grohoče.
Čez rafung
vu ogenj piri,
vu sakem kutu se širi,
i štel bi vse
rashladiti,
pa ipak srce ne more, če puhal bu
vse dane,
noči i zore!

NOČ

Črna je došla
je svetu donesla,
jen črni,
velki šešir,
vu njemu je
nekaj
za sakog bilo
i greha,
i smeha,
i suzah
i mir!

KAK DOBRI BRATI...

Jablani,
kak dobri brati,
z mesecom
su šeptali v noč
i nikaj nisu
nikomu rekli,
gda mesec
prešel je proč!

V JUTRO

V jutro je vrba,
ze suncem,
opet v obloku
se našla,
sa mlada,
sa zlatna,
gizdava,
a veter je
v njezinu zlatu
šumoril,
kak dečke,
kaj zapelava!

ROSA

Rosa je
postelu našla,
na sakom listu
i cvetu.
Kak dragi kamen
od sikud blista,
brez greha,
čista,
čista!

ČREŠNJA

Črešnja,
— nagizdana mlada,
med travom
stoji,
stoji.
Ne vufa
se ni pomeknuti,
da kinča si
ne zgubi!

BRAT, BRATU

I dok vuk, vuku
ni na rep nebi stal,
belec si je črnog brata
na vulice linčoval!
Zakaj?
to za praf,
niti v polju mak ne zna,
gda bi znal,
morti nebi
mirno cval,
il ga zbilam briga ni,
kaj brat, bratu
si včini!

*

ZAKAJ

Zakaj siti gladnom
ne verjeju,
pital se je negdi,
stari gladen lav,
a gda se je i on
najel
vse gladuše je pozabil,
bilo mu je praf!

SAMA

Tenka je breza,
osamlena stala,
i kak to vre je
gda se tak zgodi,
i denes tam stoji,
a dežđ,
gda dežđi,
po njoj se vu mlaku,
kak suza,
cedi,
cedi!

VRBE

Kraj vode, vrbe
su opet,
zelenu kiklu oblekle,
a zakaj su v zimi
tak gole stale,
vre nikomu,
nisu
do denes rekle!

REČ...

Potiho prošeptana
v noči,
il ona glasna,
črez fraklec
kaj skoči,
najlepša je ona,
zašeptana v vuho,
ona bar
nigdar
ne zvoni suho!

NAVEK SU ISTI OSTALI...

Radič, trputec,
kiselica,
glogov trn,
na livade su stali,
i vsaki je rekel reč,
i vsi su
rekli n e č,
navek su
isti ostali!

JABLAN I BREZA...

Jablan i breza
od navek
su nihali
svoje grane,
i čuden je bil
nihov smeh,
morti zato
navek čkomiju,
jer bi se kleli,
a to bil,
još jeden greh!

GDO ZNA...

Sunce navek
od gda ja znam
žuti mesec, lovi.
Morti ga zato
i negda na nebu ni!
Gdo zna,
doklem bu tak,
če nas vse skup
norci, ratoborci
nebuju deli
v jen torbak!

USPAVANKA

Haji, paji
tiho v noči,
mesečina se beli...
Haji, paji
dete moje,
samo mesec
nas gledi.
Haji, paji
v postelice,
vetrek nosi
tebi san,
haji, paji,
mama čuvle,
z zvezdam,
z vetrom,
dojde dan!

VRAPCI

Vrapci, vrapci, sivi,
kaj ste komu krivi,
zato kaj ste živi.
Vrapci, vrapci sivi,
niste nikaj krivi,
zato kaj ste sivi.
Vrapci, vrapci sivi,
zakaj niste beli?
z golubi bi jeli!

JUTRO

Jutro, potiho je došlo,
spustilo je suzu na cvet
i vse je mam
počelo dišati,
mam lepši
postal je svet!

CIKLAME...

dišeče,
male ciklame,
negdi vu šume
su zrasle,
za puno nih
su krasne,
pak ipak
saki ih stvor
ne gledi,
zajec, lisica,
i vuk,
čak morti ih
pošči!

CESTA...

Cesta je z rukam
svojimi, dugi,
grlila
od negda selo,
a kad je od nega,
dale prešla,
još dale joj iti
se štelo.
Pred gradom
je lepa postala,
široka,
gizdava
i bela
kak reka,
još denes ju negdi pri
šume,
strpleno selo,
vre čeka!

MED TERSJEM

Med tersjem,
čerlene, zelene i plave,
dišeče rože cveteju...
to nisu rože,
to su dekleta,
kaj grojzdje v brente
bereju.
A grojzdje čerleno,
belo i črno
semu tomu se čudi,
od kud najenkrat v gorice
tuliki došli su ljudi.
Neznaš jel lepše
te dekle gledet,
il grojzdje v brenti
na putu,
pak vse te nekak
pred sim tim sram
brez dela
vu novem kaputu!

ZAGORJE MOJE ZELENO

Zagorje moje, lepo
zeleno
zakaj tak imam te rad,
po livadam tvojim
je vse svileno
v lehama cvete
dišeči cvat.
A sunce gda počne
zlatiti grane,
z rosom zakinči
ves lepi taj cvet,
lepotu takvu,
nigdi nis videl,
makar sem hodil črez svet.
Misel o tebi,
bu v meni ostala,
gde god bum živel
v sih mojih let,
v tebi življenje
mati mi dala,
još jenkrat
bi štel te videt!

VSE SU LEPE KAK I ROŽE...

Mužikaši nam hodiju
črez oblok se dekle smiju,
vesele su tu nedele
vse bi dekle tancat štele.
Vse su lepe kak i rože,

— Gdo med nimi znajt se može!
Zdihaval je stari Blaž,
drugač mislil je Jandraš.
Vre v četrtek on je znal
teru deklu si bu zbral,
če se zbunil stari Blaž,
mladi nebu se Jandraš!

BREŽ NE NEBI SVETA BILO...

Lubav, to su rože bele,
zvonček v polju
cin — ci —lin,
lepa kata, fijolica,
lubav je i rožmarin.
Vsi su puti žnom posuti,
videti ju treba znati,
najdeš ju vu klasju žutem
i na vsakoj travnoj vlati.

I čmela ju v sebi nosi,
zriček radi ne popeva,
najdeš ju vu rane jutre,
z noči gledi, kak iz dneva.
Lubav, lubav, nije trica,
žne se vse na svetu stvara,
brež ne nebi sveta bilo,
niti tice, niti mrava!

*

ZA SMEH V ŽIVOTU...

Negda su leta polekše tekla,
a denes i vura se nekam žuri,
po vure se dela, po vure se jede,
vre se brež ne ni v noči ne spi!
Cajti letiju, cajti ne spiju,
na mesec bu taki išlo se rad,
visoke, visoke, gore gledimo,
tu doli med nami, pak trpimo rat!
A ja se pitam, jeli bu cvetje
v lehama cvelo, ako bu tak,
jeli se negdi — smeha bu našlo,
morti i on bu prešel v oblak!
A kaj je človek brez cvetja i smeha,
žalosten, tmuren, otpaden list,
za smeh v životu vse treba dati,
za onaj od srca, gliboki i čist!

ZAGREBU...

Zagreb moj lepi, rođeni, dragi,
v misli ti moram navek mesta dat,
z Griča gda gledim ti vulice nove,
tja tam prek Save, veliki si grad!
Življenje vu tebi kak reka teče,
šumi i brenči kak njezin slap,
dotlem tu gore je tiho i mirno
ni čuti ni jeden fijakerski — trap!
Puno je toga črez vulice stare,
od negda do denes preletelo, vre,
zato tak dole brenči i šumi
tu gore pak senje su zlile se vse!
Morti baš zato rada te imam,
kaj si različan kak noč i dan,
zato ti ovu pesen popevam
jer rada te imam to sigurno snam!

KAJ . . .
napitnica

Kaj veliš,
bratec moj, kaj
lepi je zagorski kraj!
Ceste, gorice grliju,
na nih se kleti smejiju,
kaj veliš bratec moj, kaj!
Bracke su totu zdravice,
s pajdaši gda dojdeš
v pivnice,
kaj veliš bratec moj, kaj!
Prijatel tu ti je vsaki,
em tu smo vsi mi jednaki,
Kaj veliš bratec moj, kaj
lepi je zagorski kraj!
Kupicu vzdigni visoko,
vinček nek teče gliboko,
kaj veliš bratec moj, kaj
lepi je zagorski kraj!

V SITNE VURE . . .

V kleti sused vinček toči,
ni to voda črez melin,
naj se toči, kaj se toči,
doma čaka me — pelin!
Kaj me čaka, naj me čaka,
jemput sem ja rani svat,
glavno je pri temu semu,
kaj znam kam se ide spat!
V sitne vure, vse je drukče,
kak bi ja to mogel znat,
da sem s puram kak i navek,
snočke prešel rano spat!
V kleti sused vinček toči,
voda naj vrti melin,
tak je v grle slatke teklo,
pak nek v jutro bu pelin!

KRAPINI

Kak pesem si lepa,
Krapina moja,
morti ja zato imam te rad,
nakinčena z snegi,
zelena v žegi,
navek je obraz ti vedar i mlad!
Tu hiže su bele,
kleti vesele,
od sikud pesen zvoni,
a gore z brega,
kak stari deda
zamišleno zamek — gledi!
Vre cajti hodiju,
popevke veliju,
kak stari si prastari grad
vnogi poznati nam velikani
s krila su tvega zišli do sad.
Od rože si lepša, Krapina moja,
navek te bum v srcu nosila rad,
zato kaj mlada navek si ostala,
za praf si pak stari zagorski grad!

JALNI RADIČ...

Zakaj je roža, čerlena dišeča,
a ja sem zeleni smerdeči radič
vse pčele i ose k noj v gosti letiju,
zakaj pak ja sem, nigdo i nič!

Dok je tak v jalu, sitnemu jamral
zelen od nega vu vrtu radič,
prek plota je skočil, rožu je ftrgel,
za lepo dekle, veseli mladič!

Morti bu mene vre negdo zagledal,
gda gizdave rože vre ovdi ni,
jošče se bum ja žuto rascvetel
pak buju i mene gledeli vsi!

I zbilam je v jutro žuto procvetel,
glavu je zdigel visoko vu zrak,
al da je smrdeči si ni zapametil
i den denešnji tu čaka — bedak!

POTOK

Pri malem potoku sem sedel,
poslušal,
kaj on to tulko pove,
i zakaj on pričat
prestati nemre
i nigdar još nikom
ni rekel vse!
Pričal je pričal
o beloj brezi,
kaj si je v nemu gledela lice,
o žalosne vrbe, kaj nezna plakat
o košuti mladoj i o lisice.
O mesecu starom kaj vu nega gledi
sa zvezdam skupa, po cele noči
o suncu vrelom, kaj svoje ruke
celega leta vu nemu moči.
O mladoj deklini, kaj rubače pere
pri tomu plače il se smeji,
i den denešnji verujte meni
vse stigel
reči mi ni!

ZLATNE RUKE...

Najdražeša moja, jedina mati,
srečna sem srečna, kaj morem te zvati.
Pod orehom starim vre sediš sama
negda med nama, bila si mama!
Ruke si stare slažeš vu krilo,
po nima se vidi kak ti je bilo.
Trsju, kuruze, dala si leta,
vre se po rupcu sunce ti šeta!
S tobom je bilo sigdi u muki
zato je denes ti opet pri ruki,
greje ti srce trudno tvoje
z oreha hiče vse zlatne boje.
V trsju te vidlo, v kuruze, mati,
zato ti ruke vse zlatom pozlati!

DOMOVINI

Domovina zemla moja,
lepa ti si vu dolini,
lepa ti si i na bregi,
vse te lepom meni čini.
Vsaki putek mi se smeji,
vsaka leha name diši,
v polju ševa kak da peva
lepu pesem — domovini!
Zakaj tica domu leti
kaj ju navek doma vleče?
Zakaj gnezdo si pod srehom
pozabit nigdar neče?
Vsaki putek nekam vodi
vsaki brodek nekam brodi
vsaka tica nekam leče
vsak se seča gdi se rodi!
Če dojt nemre, misel leti,
doma, gdi je domovina
stare strehe rad se seti,
če i lepšu drugdi ima.
Navek v srcu buš ostala
gdi god bili tvoji sini
zato pesem ovu primi,
nežnu pesem — D o m o v i n i !

PIŠEM TI MAMA . . .

Z dalkega sveta pišem ti mama,
kušujem ti trudne ruke
za vse te pitam okoli hiže,
čak za rože v obloke.
Za putek beli, odzadi hiže
za gredice s cvetjem h vertu
za stari oreh pri lese je stal
za vrbu tužnu h cvetu.
Ali kaj kosi popevat hodiju
pod oblok h jutrene sate,
ali vre rosa h trave blista
piši mi — ja mislim nate!
Za pucu te pitam, piši mi mama,
ali me čaka, al druge gledi,
meni je lepo nič mi ne fali,
samo kaj tebe i ne tuj ni!
Na kraju primi pozdrave moje,
naj se serditi kaj hočem vse znati
na vse to mislim ja saki den,
— zdrava budi mi mati!

MESEC I SENJE

Tik i tak na turnu vura,
lepe senje v noči broji,
vulica pak vsa od sreče,
šuti — razbit ih se boji!
Tik i tak, črez oblak, mesec
na postele srebro zliva,
zakaj nebi kad tu nežne
lepe dekle, senje sniva.
Dekle lepa, senje nežne
morti jutro suze skriva,
niko nezna, pak ni mesec,
kaj vse z jutrom se dobiva.
Navek vse se tak okreče,
večer z noči, jutro lovi
tik i tak na turnu vura,
pak po danu vure, broji!

VU TUJEM SVETU...

Od gda sem vu svetu, jen putek me zove,
kraj nega jasika diši,
a sikud z bregov, z čerljenimi krovi
Zagorje moje, gledi!
Morti još negdi bar jedna zibelka,
drvena, stara cvili,
v noj sina zibati, navek sem senjal
vu tujem svetu, kaj se žuri!
Popevku staru, ja rad bi popeval
kak meni su pevali vsi,
a sineku memu, popevka bi rekla,
kak domaj slatke se spi!
Zato ja senjam tak puno o domu,
zato rad imam svoj kraj!
Vu tujem svetu mi srce poveda,
kak rad bi došel, doma nazaj!

VSE JE JEDNAK...

Stari dedek vinček pije,
mlada srca lubav grije,

Svojoj babi veli — »stara«
dečke — puci nosi dara.

Dok se stari v kleti krepi,
nim veliju — par su lepi!

Puca sadi ružmarin,
v prosce ide — mamin sin!

Vse je jednak kak i prije
vino, lubav — srca grije!